

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretinla pentru Ostrunguri's: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de ann 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de ann 5 fi.
pre unu trilanu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte stodienele sí banii de prenu-
meratiune sunt de a se transmite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Inserțiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. tacse timbrale.

Pasc'a tiganésca.

„Vai de noi sermani tígani,
Lapedati, risi de dusmani,
Cumú trudemú in hasta tíera,
Mancandu pasea de ocará,
Fore popa, 'mprastiati,
D'in totu loculu alungati!
Dieu ar fi vreme odata,
Sà ne-alegemú sí noi popa!“
Astu-feliu se plangea odata
Brav'a tiganime tóta,
D'in orásie sí d'in sate,
De pr'in locuri departate —
Sí ca sà-si puna 'n lucrare
A loru planu, a loru oftare,
Unu vaivodu vestitu sí tare,
Pr'in biletu de conchiamare,
Pre tígani, cu micu cu mare,
I-au chiamatu la adunare,
Lunga-o hruba óre care —
Chiaru buna spre consultare.

Unu tiganu desceptu, cu minte,
Li servi ca presiedinte, —
Ér' altulu ca sí notariu,
(Ér' desceptu sí carturariu;)
Cest'a ca sí scriitoriu,
S'asiedia lunga cuptoriu,
In mana cu unu carbune,
Ca sà 'nsemne totu ce-oru spune;
Ér' tiganii rotogolu
Pan'-ga celu cu potrocolu.

Presiedintele se scóla
Sí 'ncepe cu mare fala:
„Fratiloru, tiganiloru!

Ciorogari sí braviloru!
Voi scíti sí cunósceti bine,
Cà de-acumu tiganii 'n lume
Trebe sà se procopsésca,
Càtu decàtu sà propasiesca!
Deci noi adi ne-amú adunatu
Sà facemu unu picu de svatu.
Cumú amú poté mai usíoru
(Cu 'nvoirea tuturoru)
Sà ne-alegemú astadi popa
Sà scapàmu d'atàta vorba. . . .
Eu d'in parte-mi socotescu,
C'ar fi lucru tiganeseu,
Sà punemu trei candidati,
Barbati harnici, devotati.
Sí car' d'entre ei va scí
Sà ni spuna, si-a ghici:
Care-a fostu martirulu celu
Ce-a amblatu cu-opinci de feru?
Care caru fuge mai iute
Sí duce negociuri multe?
Sí cumú e pamentulu nostru?“
Al'a-a fi alesulu nostru.

Hura! hura!-asìe sà fia!
Strigà glót'a cu mundria
A-poi toti cu toti ca frati
Au alesu trei candidati:
Pe Lupu' lui Lingurariu,
Pe Ghiuriti'a lui Hornariu
Sí pe Cuplea lui Ciurariu.
Inse d'entre candidati
Proclamatí sí onorati,
Numai Cuplea a sciutu
Ce 'nsemnéza d'ameruntu.
Dinsulu for' de socotéla,
Fore léca de síiela

Li spuse: cà „santu Mateiu
A fostu martirulu d'antaiu,
Carele intr'adeveru
A amblatu cu-opinci de feru,
A-poi caru mai cu intiéla,
Sà fuga pe drumu de tiéra,
Nu-e ca care se numesce
Çaru de focu pe romanesce;
Èr' pamentulu e rotundu
Ca si oulu de porumbu!“

„Dreptu-e! dreptu! toti au strigatu,
Hest'a chiaru a deslegatu.
Cuplea nu este omu prostu, —
Elu sà fia pop'a nostru!“

* * *
Pascile se-apropiá,
Pop'a fórte se'ngrigiá
Si stringea ce trebuia:
Dóue care de herianu
Si otietu tare, de-unu anu,
Usturóie, cepe, aiu,
Matraguna, spini si scaiu.
D'in aceste mestecate,
Stórse bine, fragmentate,
A facutu o pasca, chiaru
Càtu o róta de la caru;
Èr' la tempulu anumitu,
La tiegani o a 'mpartitu.

Care cumu se-apropiá,
Cu pasca lu imbiá,
Care cumu o imbucá,
De spate se càrligá,
D'in ochi inholbá,
D'in dinti criscá,
Si d'in graiu graiá:

„Parinte de pasc'a ta
Pre toti draculu ne-a luá.
Te rogu, la alu meu purdelu
Sà i dai mai pucnelu.
Dér' pop'a nu-i ascultá,
Ci slugib'a si-o impliniá. —
Ciorogarii necasiti,
Pana 'n sufletu càtraniti,
Pasc'a mare o luara
Si 'n capulu popii-o aruncara.
„Na si manca popa, pasca,
Cà toti stau sà nebunésca, —
Strigá glót'a tiganésca, —
Giá, càpcàne, si te cara,
Du-te, esi d'in tiéra-afore,
Nu ne face de ocará;
Nu ni trebe popa, care
Vrea cu pasc'a sa ne-omóre.
Cà decàtu cu asiè 'ndracitu,
Mai bine haidamu la birtu,
Unde Mois'a celu cu minte
Ne-a 'ndulei cu dulei cuvinte,
Ni-a, dá vinu, ni-a dá rachia;
Si-omu trai cu bucuria!“

De-atunci glót'a tiganésca
N'are popa, n'are pasca.

G. Stefanescu.

Nóu'a carte a intieptiunei.

— De Gur'a Satului. —

Celu ce tace, are pace

Gur'a dice, gur'a minte, domnii-su totu ca mai
'nainte

Pist'a langa Pist'a trage; legi, statute, nu-i sunt
drage.

Lauda-te gura, ca éca o albina.

Legea-e cumu o face Aporu.

A fi vladicu si-a nu lucrá nemiecu, ba-a geli pe
inimicu, inca e dupa tipicu.

Candu romanii dormu in pace, séu se cërta pe-o
pogace, Pist'a face totu ce-i place!

Càti-va mameluci inca nu facu natiunea romana.

Un'a Alt'a.

(Matusi'a si nepotulu.) Scumpulu meu nepotu,
dise matusi'a nepotului seu, — dupa mórtea mea o sà-ti
lasu tóta averea mea tie, voiu mai bine sà-ti o dau
de locu inse sub o conditiune, sà-mi faci o mica
pensiune.

— Ori càtu de mica vei voi! — strigà d'in anima
nepotulu.

(Mam'a si fic'a sa.) — Copil'a D-nei X. dupa
ce se scóla de la mésa, se adreséza la muma sa:

- Potu sà iau perulu papusiei?
- Pentru ce voiesci sà i iai?
- Pentru ca s'o culcu.
- Dér' toti se culca cu perulu
- Copilele, da; dér' damele

(Somnulu unui mamelucu.) Unu mamelucu, in va-
cantia dormiá intr'unu fotoliu móle. Soc'i'a sa ve-
diendu-lu ilu trediesce, dicendu:

— Scóla, draga, cà déca te vei tredi, ér' a sà
dici, cà esci in de ajunsu luminatu si a sà ceri a
votá.

— M. . . a criticatu pana la insulte pe d-r'a
Y, — dícea d-lu X, amicului seu. Pentru ce dér'
acést'a domnisióra nu rosiesce a mai dá man'a unui
asemene omu?

— Esci prostu, draga — response intreatulu
ridiendu — d-sióra Y. nu mai rosiesce, pentru-cà
si-a astupatu rosiéti'a de pe obrazu cu pré multa . .
pudra! . . .

— Càtu de bine ti siede, frate, candu esci mai
veselu. Veseli'a este fic'a placerei si-a distractiunei!

— Ah! frate, trebuie sà sci, cà tie-ti siede in-
diecitu de bine candu esci mai modestu.

Modesti'a este fic'a prudentiei si-a intieptiunei!

— Dòmna, ve iubescu! Promiteti-mi afectiunea d-vóstra, si 'n schimbu, voi face ori-ce sacrifice. Sciti cà amu positiune, sum ministru. . . .

— Toemai pentru-cà esei ministru, fă bine si crede sà n'amu placerea sà fiu maltratata ca o *Constitutiune!* . . .

— D-le doctore, poteti a-mi recomandá vr'o doctoria, care se vindece ból'a femeiei mele d'a fi pré nebunatică in faci'a barbatiloru?

— Nemicu mai simplu: léga-i ochii c'o batista si-astupa i gur'a si urechile cu bumbacu.

— Ah! coconitia,
Dulcea-ti guritia
Varsa nectare,
Margaritare,
Zimbiri ceresci! . . .

— Tóte suntu bune,
Dér' . . . te rogu, spune:
Ai bani? cu mine,
Pr'in sferi divine,
Sà-i cheltuiesci? . . .

— Ochii-ti de dieia,
Man'a-ti de feia,
Rumen'a-ti busa
Cantu-ti de musa,
M'au farmecatu! . . .

— Lasa-ti prosti'a,
Cà-ci poesi'a
La mine n'are
Neci o cautare:
Ai de tocatu?

(*Despre femei.*) Femeia pierduta, candu aude vorbindu-se de castitate si onestitate, este toemai ca unu omu, care n'a mancatu de trei dile si e pusu a privi o placinta calda, fore sà aibe voia d'a mancá d'in tr'ins'a!

Tortur'a cea mai cumplita pentru o femeia, este acea d'a se aflá in vr'o societate unde s'aru gasi rivale mai frumoase si mai inconjurate de barbati de càtu dins'a.

(Unu dialogu intre o matusia si nepóta sa.) — O d-sióra de 17—18 ani schimbá confidentie cu matusi'a-sa:

— In fine mi-a spusu, cà voiesce sà fie barbatulu meu, dícea d-siór'a.

— Si i-ai respunsu?

— I-am dísu; cere-me de la tat'a.

— Dér' iti convine?

— Ba neci-de-cumu.

— Atunci de ce l'ai incuragiatu.

— Nu-lu amu incuragiatu.

L'am adresatu la tat'a, care n'are autoritate 'n casa. O! déca i-asi fi dísu; cere-me de la mam'a, ar fi fostu altu ceva.

Tergu la Pilu!

La intrebarea multor'a, candu va fi „tergu la Pilu“ aduca la eunoscintia publica, cà: tergu lu Pilu, esoperatu de profesorii jidani de a-colo, cu ajutorulu protracarului loru si candidatululu juris-Directoru alu Marei Sale *Oltyán*, — si respective cu permisiunea vaivodului d'in *Aletea*, — s'a tienutu dejá in $\frac{6}{18}$. Octomvre a. e.

Tergulu de multi intrebatu, s'a inceputu inea in $\frac{3}{15}$. Octomvre, si a fostu fórté bine cercetatu; cumparatori neaseptatu multi; *dobitóce* numeroase, déra in proportiune cu cumperatorii totusi pucine. *Dobitócele* tóte s'au vendutu. —

Cumparatori mari au fostu: tenerulu belitoriu d'in *Otlac'a Ciumuluciu*, si ovreii d'in Pilu; acesti'a d'in urma, inse numai ca sensali ai protopolui d'in *Chichi-hazu*. —

Pretiuurile — in tempulu acestu lipsitu de bani — fórté bune.

Pretiu mare au avutu *dobitócele* „pistritie“ séu cumu se mai numescu: *Schweitzer*. Deosebitu bunu pretiu au avutu bibolii, d'intre cari taurulu renumitu in giurulu Pilului „*Hulber*“, taurulu svabiloru d'in *Aletea*, fórté bine s'a vendutu. —

In tergu *Mitru*, orfanulu, celu d'in Pilu, a avutu mai multe *dobitóce*, carele decandu si-face socót'a pe ravasiu fore de birtariu, voi sà dicu rotariu, ba nu, ci notariu, s'a aflatu cu deficitu in cassada, spre a carui acoperire acumu tóte *dobitócele* orfanale le-au vendutu. —

O grotate inse avú tergu lu d'in Pilu, acee'a adeca: cà ne avendu comun'a notari, pasurile numai in *Aletea* s'au potutu capetá, — si taes'a erá pré mare.

Tergulu s'a spartu cu jucari'a copiiloru „de capu si de pamentu“, in care amestecandu-se si aleteanulu „*Hári*“, a fostu bine neseditu; abié l'au mantaitu taurulu „*Hulber*“, care de si e gróznicu la vedere, vediendu cà copii sunt pré seriosi in jocari'a loru, — s'a multiamitu cu scaparea lui „*Hári*“ — apoi o tulira la sanetós'a.

Nic'a Strolimbatulu.

Crim'a nu pere. . . .

Infami, plini de tradare,
De ce totu apasati?
De ce-'n crud'a turbare
Poporulu maltratati? . . .

Adi man'a-ve impia
Cutítulu stringe 'n ea,
Si voi in veselia
Voiti a i-lu plentá!

Cà sunteti la potere
Comiteti asié reu?
Dér' crim'a-ve nu pere. . . .
Ve vede Domnedieu!

Colți de Dinti.

Precum se vede domnia dela potere inca totu continua oper'a inceputa, de a cassá si de a inchide gimnasiile, cari dloru nu li vinu la socotéla, ma inca ei se dau de cei *nevînováti* si inca ei striga in gur'a mare, cá sunt periclitati . . . Da, cá-ci cine vrea sá-si omóre canele, i díce, cá e turbatu.

Dlu Dr. Brandia, dupa-ce polemizá si sá incurcá cu tóta lumea, (afore de Gur'a Satului, pentru-cá vedi Dómnue dlui precumu se exprimá, n'are voia si neci tempu de a glumi) si dupa ce pretinse, ca redactorii sá-i publice frumósele sale corespundintie, se resolví a se face éra-si seriosu. De siguru pentru ca sá se apuce de nou a studjá legile uitate.

Har Domnului, celu pućinu nu vomu mai fi siliti a cetá fécúvile dsale. —

Anecdote.

(§) Profesorele de física esplicá o data invetiaceiloru sei despre pil'a (plumbu. rotitura) meclenburghiana, cá crepata in dóua si golita de aeru, asiá se lipesc de sine insasi, in cátu neci 15 cai nu o potu despartí. ce necredindu doi auscultatori, cari erau mai slabuti in studii, dér' cu atatu mai grosavi la potere, au probatu a despartí susnumit'a pila, deslipindu-o cu celu mai bunu succesu.

Profesorele atunci a dísu: n'asiu fi crediutu, cá ce nu potu despartí 15 si 30 de cai, sá desparta doi magari.

(§) Unu tieranu intrá odata intr'o pravalia ce portá firm'a: „La canele negru“, si intalindu-se tocmai cu domnulu pravaliei, l'a intrebatu intru unu tonu naivu:

— Me rogu, jupune! D'Ta esci, . . . D'Ta esci? . . . acel'a . . . no acel'a? . . .

— „Cine?“ ilu intrebá laconicesce negutiatorulu.

— Dér D'Ta esci? . . . mi-e rusíne, Dieu!

— „Nu-ti fia rusíne nemicu, spune pre cine cauti?“

— D'a-poi pe . . . jupunulu' *canele negru*.

(Anecdót'a lui Stu Petru.) — Unu omu se presenta la pórt'a raiului si bate incetu.

— Cine e? — intréba Stu Petru inainte de a deschide.

— Omu bunu, — response celu de-afore.

— Nu e de ajunsu atât'a. Spune-ti numele.

— Omulu i spune numele. St Petru si-pune ochelarii si cauta in protocolu.

— Esci insemnatu pentru purgatoriu, response elu dupa ce a cautatu.

Omulu inse starnescé atâtu de multu se intre, in cátu Santulu Petru recise ascultandu-lu, si deci i díce:

— Ei bine, consentiu sá facu o exceptiune pentru tine. Ai fostu inoratu?

— Da, mare sante.

— Atunci ti-ai facutu dejá purgatoriulu pe pamentu. Poti jntrá.

Santulu Petru se gatesce a-i deschide, candu noulu venitu, voindu sá se arete zelosu, incepú:

— Credu cá mi-am facutu si purgatoriulu pe pamentu, ba inca indouitu, cá-ci m'am inoratu de dóue ori.

Santulu Petru atunci puse chiai'a la locu si díse:

— Cumu? Te-ai inoratu o data, sciai ce este casatori'a, si desi nu te a silitu nimene, ai luat u a déu'a femeia? Esci fórté natareu, amice, ca sá poti fi prímitu in raiu. Du-te in iadu.

Si cu aceste Santulu Petru se retrase.

TAXD'A SI MAND'A.

T. Da óre de treb'a nefericitoru tofaleni ce s'a alesu?

M. Ce mai intrebare síoda. — D'a-poi nu scii tu, cá pana candu b. Aporu, falniculu aristocratu magiaru, e in capulu Tablei d'in Muresu-Osiorheiu, pana atunci procesele romaniloru se voru deliberá ca si pana a-ci.

TRÉNC'A SI FLENC'A.

T. Scfi de ce me ciudescu eu?

F. Sum curiosá.

T. Cá pentru ce nu potemu fi si noi alese ca representante la congresulu d'in Sibiu.

F. Si déca amu poté fi alese?

T. Asi face propunere: cá de acuma nainte unii popi si protopopi sá nu póta tiené decátu numai o gazdoia.

Gur'a Sacului.

Amu intratu in triluniulu alu 4-le, candu abonamintele au a fi reinnoite. Condiitiunile romanu cele vechi; déra romanii arete nou zelu, intru partizirea diaristiceii romané!

Procesulu de pressa intentatu in contr'a diurnalelui nostru se ia in desbatere, la curtea juratiloru d'in Aradu, in 24 Octomvre, dupa stiulu nou, demaneti'a la ór'a 9. Amu facutu acést'a animavertare in bun'a sperantia, cá romanii se voru interesá si de acestu actu romanescu.

Dlu I. B. in *Bucov'a*: este pré frumosu dela D'Ta. Corespundintiele despre cele ce se petrecu la militia le vomu prími cu placere.

An d. löbl. Theat. & Cas. Verein in O.: das Abonnement vierteljährlig für unser Blatt ist 2 fl. und nicht 1 fl. 50 kr. Bitte wir um den Rest auch.

Dlu S. F. P. in *Somostelnicu*: dá ni Dómnue multi ca D'Ta, si fi siguru cá n'amu desperá. Cererea tí se va respectá; dér' de datina nu te lasá.

Vegyes ajku t. olvasd egyetnek B.: ujlag tisztelettel emlékeztetjük, hogy lapunk ára 2 frt és nem 1 frt 50 kr. kérjük tehát a hiányzott 50 krt is.

Dlu S. T. in *Alb'a-jull'a*: multumimu pentru nobil'a-ti promisiune. Da, numai dandu umerulu la umeru vomu poté progressá.

Lui V. in L. — Pádonu, cá amblandu pe la voi, nu te-am potutu cercetá. Caus'a au fostu lucrurile oficióse si grab'a. Dér'a cobz'a ceti mai face?

Proprietariu, editoriu si redactoru respundietoriu **Mircea B. Stanescu.**